

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת: חברת הכנסת קטי קטרין שטרית

פ/25/3509

הצעת חוק איסור לכידת בעלי חיים באמצעות מלכודות, התשפ"ג–2023

1. איסור לכידה ושימוש
לא ילכוד אדם בעל חיים באמצעות מלכודת מהסוגים המנויים בתוספת (להלן – מלכודת), אלא אם כן השימוש בה הותר בחוק או לפיו.
2. איסור מכירה, שיווק, ייבוא וייצור
לא ימכור אדם, לא ישווק, לא ייצר ולא ייבא מלכודת, אלא אם כן הותר לעשות כן בחוק או לפיו.
3. עונשין
(א) הלוכד בעל חיים באמצעות מלכודת בניגוד להוראות סעיף 1, דינו – מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז–1977¹ (בסעיף זה – חוק העונשין).
(ב) המוכר, המשווק, המייצר או המייבא מלכודת בניגוד להוראות סעיף 2, דינו – מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין; נעברה עבירה לפי סעיף קטן זה בידי תאגיד, דינו – כפל הקנס הקבוע לאותה עבירה.
4. ביצוע ותקנות
השר להגנת הסביבה (בחוק זה – השר) ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל עניין הנוגע לביצועו.
5. שינוי התוספת
השר, לאחר התייעצות עם שר החקלאות ופיתוח הכפר ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, רשאי לשנות את התוספת.

תוספת

(סעיף 1)

1. מלכודות דבק.
2. מלכודות רגל.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

דברי הסבר

הצעת חוק זו נועדה לאסור את השימוש במלכודות דבק ובמלכודות רגל, וכן את מכירתן, שיווקן, ייבואן וייצורן, למעט במקרים שהותרו במפורש בחוק או לפיו. האיסור נדרש משום שהשימוש במלכודות אלה אכזרי במיוחד ומשום שיש דרכים חלופיות ללכוד מזיקים ואף להמיתם אם הדבר נדרש. נוסף על כך, מלכודות אלה עלולות לפגוע לא רק במזיקים ובעלי החיים שהן נועדו ללכוד, אלא גם בבעלי חיים אחרים.

כיום, חוק להגנת חיית הבר, התשט"ו-1955, אומנם אוסר ציד באמצעות מלכודות, לרבות מלכודות דבק ורגל, אך הוא חל על חיות בר מוגנות בלבד. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994 (להלן – חוק צער בעלי חיים), קובע איסור כללי להתעלל בבעלי חיים ולהתאכזר אליהם אך אינו אוסר במפורש שימוש במלכודות כאמור. נוסף על כך, קיימים חוקים אשר מסמיכים את השר להגנת הסביבה (להלן – השר) ואת רשות הטבע והגנים לקבוע הסדרים לשימוש באמצעים ללכידת מזיקים לצרכים חקלאיים או תברואיים, אך הסדרים כאלה לא נקבעו עד היום.

לאור האמור, מוצע לאסור לכידת בעלי חיים באמצעות מלכודות דבק ורגל, וכן מלכודות אחרות מסוגים שיקבע השר בתוספת (להלן – מלכודות). עם זאת, היות שבמקרים מסוימים ייתכן שתהיה הצדקה לשימוש במלכודות משום שלא נמצאו חלופות מתאימות, מוצע לקבוע שאיסור השימוש בהן לא יחול אם ניתן היתר מפורש לכך בחוק או מכוחו. כמו כן, כדי לצמצם את השימוש במלכודות מוצע לאסור גם את מכירתן, שיווקן, ייבואן וייצורן, אלא אם ניתן לכך היתר מפורש בחוק או מכוחו.

בסעיף 3 מוצע לקבוע ענישה פלילית בשל הפרת האיסורים האמורים בסעיפים 1 ו-2. כך, כמו בעבירה של התעללות בבעלי חיים לפי חוק צער בעלי חיים, הפרת איסור הלכידה והשימוש במלכודות תהיה עבירה פלילית חמורה יותר, שהעונש בצידה הוא שלוש שנות מאסר או קנס לפי סעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (בסכום של 226,000 שקלים חדשים). העונש על הפרת האיסור בדבר מכירה, שיווק, ייצור וייבוא – פעולות מסחריות הנלוות לשימוש במלכודות – יהיה שנת מאסר או קנס לפי סעיף 61(א)(3) לחוק האמור (בסכום של 75,300 שקלים חדשים), ואם ביצע את העבירה תאגיד – כפל הקנס האמור.

בסעיפים 4 ו-5 מוצע לקבוע שהשר להגנת הסביבה יהיה השר הממונה על ביצוע ההסדר המוצע והוא יהיה רשאי להתקין תקנות לביצועו. כמו כן, השר, לאחר התייעצות עם שר החקלאות ופיתוח הכפר, ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, יהיה רשאי לשנות את התוספת המוצעת ולקבוע סוגי מלכודות נוספים שהשימוש בהם אסור.

הצעת חוק בנוסח זהה הונחה לקריאה ראשונה בכנסת העשרים וארבע (הצעות חוק הכנסת – 916). הצעת חוק זהות הונחו על שולחן הכנסת העשרים וחמש על ידי חברת הכנסת יסמין פרידמן וקבוצת חברי הכנסת (פ/25/865) ועל ידי חברת הכנסת שרון מרים השכל (פ/25/3089). הצעת החוק זהה לפ/25/3089 ולפיכך לא נבדקה מחדש על ידי הלשכה המשפטית של הכנסת.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ל' בסיוון התשפ"ג (19.06.2023)